

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2008. NOVEMBER XIX. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

III. EGYHÁZKERÜLETI KÁNTORKÉPZŐ TANFOLYAM

„Úr Isten, nyisd meg a mi ajakinkat...”

A 2008-as Kántorképző Tanfolyam hallgatói és tanárai az Arany János Kollégium előtt. A tartalmak két hét az oklevelek kiosztásával zárult

Harmadik alkalommal zajlott Kántorképző Tanfolyam a Királyhágómelléki Református Egyházkerület szervezésében, szeptember 1-12. között Nagyváradon. Idén 17 hallgató vett részt, négy csoportban, kinek-kinek felkészültségi szintjéhez mérten.

A pusztá számadatok mögött több hónapos szervező munka és kétheti megfigyelt tempójú oktatás rejlik. Május folyamán került meghirdetésre az idei kántorképző. A korábbi esztendőben sikerült az Apáczai Alapítványhoz pályázatot benyújtani és az így kapott támogatásból a kiadások nagy részét fedezni. Ettől az esztendővel megszűnt az Alapítvány, így más forrásokhoz kellett folyamodni.

Az Egyházkerület Igazgatótanácsa 6000 RON támogatást szavazott meg 15 hallgató részére, ami 400 RON-t jelentett fejenként. A meghirdetett 230 eurós összköltség sajnos nagyon sok embert elriasztott a jelentkezéstől. A nyár folyamán, mint megbízott főszervező, mindenkit felhívtam telefonon, akik a korábbi esztendőben részt vettek, vagy értesítettem őket drótpostán a pályázati lehetőségekről. Az igazgatótanácsi határozat ellenére sajnos nem minden egyházközösség támogatta a kántorát a képző költségeinek visszatérítésében. Berkesi tanár úr szavait idézem: „Ezek

az emberek a kis tiszteletdíjaikat és stólájukat rakták össze, hogy részt tudjanak venni a képzőn? – Igen, tanár úr” – hangzott a válasz.

Harmadik esztendeje a tanfolyam a Partiumi Keresztény Egyetem zenetanszékén zajlik, valamint a díszterem orgonáján, illetve a nagyvárad-újvárosi templomban. Amikor a képző elkezdődött, 2005-ben próbaindulással, 2006-tól pedig kéthetes intenzív képzés formájában, a magyarországi tanmenethez próbáltuk igazítani a munkát. A képzőn gyülekezeti ének, szolfézs-zeneelmélet, hangszer (harmónium-illetve orgona), karének, karvezetés, zenetörténet tantárgyakat tanulhatnak a hallgatók. Főtantárgya a gyülekezeti ének, hiszen egy kántornak a legfontosabb, hogy a gyülekezeti énekeskönyv énekeit ismerje.

Sokan felteszik a kérdést: hány évig kell kántorképzőbe járnunk ahhoz, hogy egyházkerületi kántorvizsgát tethessünk valaki? A válasz a következő: mindenki, aki a képzőbe jelentkezik, felkészültségi szintjének megfelelő csoportba kerül, ahol a legjobban tud haladni. Ezt minden esetben a tanári kar állapítja meg. Lehet csoportot „ugrani”, de ezt is a tanári kar javaslatára, illetve a közbeeső csoport anyagából is le kell vizsgázni. Ez általában folyamatos felkészülés, évközi munka nélkül nem lehetséges.

OROSZ OTILIA VALÉRIA

FOLYTATÁSA A 3. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Üresjárat

RÉGÓTA NEM láttam már hagyományos hanglemezt. Egykor a fekete bakiellémezeket a zenével együtt kedveltem meg. Gyermekként lenyűgözve néztem, ahogy a korong barázdáin bukdácsol a lejátszó tüje, és a holt anyagba préselt hang szárnyalni kezd.

A LEMEZEKEN olykor vannak olyan barázdák is, amelyeknek csupán annyi a szerepük, hogy átvezessék a tűt egyik zenedarabról a másikra. Néha szükség van ilyenekre, noha nyilván nem ezért veszi meg az ember a lemezt, mert ezek a barázdák hangtalanok, legfeljebb némi recsegést produkálnak a hangszórókban. A legtöbb ember ügyet sem vet erre, mert közben azt várja, hogy megszólaljon a zene, a beszéd.

A HANGLEMEZEK tompán kattogó üres barázdáira emlékeztem, amikor valaki beszédében elkalandozik semmitmondó és oda nem illő részek felé. Olykor egy-egy előadáson, vagy egy szónoklat alatt azt érzi az ember, hogy a beszélő időnként semmivel sem mond többet, mintha hallgatna, vagy éppen – recsegne. Persze, ha – a rövid üresjáratokat leszámítva – érdekes dolgok hangzanak el, könnyen megbocsátjuk a szónoknak, mert csupán az öntelt emberek gondolják azt önmagukról, hogy soha nem beszélnek fölösleges vagy mások számára érdektelen dolgokat. Alázattal be kell vallanunk: hétköznapi beszédünkben is sok az üresjárat.

EZZEL SZEMBEN az Evangéliumban, az Igében nincs fölösleges, kihúzható vagy semmitmondó rész. Ráadásul nem használódik el, nem kopik el, mint az egykori hanglemezek, amiket az ember a századik hallgatás után jobbra csak kegyeletből tartott meg: Isten Igéje mindig frissen, elevenen szól.

NO ÉS A PRÉDIKÁCIÓ?

HA A PRÉDIKÁCIÓ valóban Isten Igéjének hirdetése, és nem csupán az Igéről szóló előadás, akkor nemigen lehet benne üresjárat. Persze, az ihletett és felkészült lelkipásztor is gyarló ember, és esetleg nem köti le mindig a hívek figyelmét. Az igehallgatókat azonban bőségesen kárpótolja az Igéből áradó vigasz, szeretet és biztatás Isten Lelke által.

A PRÉDIKÁCIÓBAN üresjárat az emberi bölcselkedés, a dicsekvés, az igehirdető álszerénységgel leplezett önmotogatója, a könnyeket facsaró koholt sztori. De még ezeket is el lehet viselni, ha valóban átvezető szerepük van és nem ezeket akarják prédikáció gyanánt a szívünkbe tuszkolni.

AZONBAN SEM a palást, sem a szószék nem ellensúlyozhatja azt, ha valaki csupán „felteszti a lemezt”. Esetleg szívesen meghallgatjuk többször is ugyanazt a prédikációt, de azért a szabály itt is érvényesül: a legtöbb lemez karcossá válik a sok hallgatás után.

AZTÁN VANNAK olyan elkoptatott lemezek is, amelyeket már senki sem akar meghallgatni, mert hamisan szólnak. Lelketlenül. Ezeket már az átvezető barázdák is bosszantóan recsegnek.

WAGNER ERIK

„A halálnak és elmúlásnak helye is az Úr előtt van, mennyivel inkább az emberek szíve.” (Péld 15,11)

A Mindenszentek és Halottak napja, mint az elköltözöttekre való emlékezés ünnepei, nem isteni parancsból, hanem emberi rendelethől és szokásból eredő ünnepek. A pogány rómaiak február 21-én ünnepelték a halottak napját, amikor a sírokra virágokat, áldozatot vittek a holtak.

A keresztyén egyház is bevezette a halottak napját, a legrégebbi emlék Sevillei Izidor (560-636) püspök előírásából való, melyben meghagyta szerzeteseinek, hogy pünkösd másodnapján emlékezzenek meg a halottakról. Odo cluny-i apát, 998-ban pedig november 2-át jelölte meg a megemlékezés napjának. A római katolikus egyházban ezen a napon a tisztítótűzben szenvedő lelkekért könyörögnek, ezért gyújtanak gyertyát a síroknak is, ami érdemszerző cselekedetté válik. A Biblia azonban sehol nem tanít a tisztítótűzről, arról, hogy érdemszerzéssel lehet saját magunk vagy mások üdvösségét „megvenni”. A Szentírás egyértelműen azt tanítja, hogy Krisztus érdeme, a kereszthalál egysejű és tökéletes áldozata által a mi örök életünk, s aki hisz őbenne már átment a halálból az életre, azaz az Istentől való elszakíttaságból az Istennel való közösségre, e

A LÉLEK CSENDJE

Veszteségeidet vidd az Úr elé!

földi élet befejezésével pedig folytatjuk az Úrral a földi testben megkezdett közösséget, amely a másik világban teljesedik ki.

Bibliás hitünkkel elutasítjuk azt a téves hiedelmet, hogy halottaink megemmisülnek. Ők az Úrnál vannak, ha az Úrban haltak meg. Mi nem változtathatunk a már meghaltak Istennel való kapcsolatán, mi élők, senki helyett nem térhetünk meg, fogadhatjuk el az örök élet ajándékát. Korunk elterjedt, „népmozgalmi”, halottak napi szokásában hangsúlyozza a református egyház tanítása azt, hogy tisztelettel kell emlegetni a halottak neveit és emlékezni is kell rájuk, sírjukat nem illik elhanyagolni, lehet virágot vinni az elköltözöttek sírjára, ám mindemellett figyelni kell az Ige szavára, arra, hogy mit tanít a Biblia az elmúlásról, az örök életéről. A síroknál nem a halottakkal kell beszélgetni, hanem az élő Istennel, nem érdemeket szerzünk így, hanem csak emlékezünk, nem a halottakért kell imádkozni, hanem az élőkért. Míg élünk, addig kell szeretnünk egymást, addig kell megbocsátani egymásnak, rendezni lelki dolgainkat, nem pedig valakinek az elköltözése után. A bibliás hitű ember egy időre búcsúzik csak szeretteitől, a halott ember életét el kell engedni, oda kell adni Teremtőjének, mindaz ami krisztusi volt az ő

életében, azt be kell építened a saját lelkedbe, életedbe.

Igénk olyan egyszerűen, de bölcsen és világosan tanít minket arról, hogy a földi élet befejezése, a test elmúlásának helye, ideje is az Úr, a Mindenható, az élet-halál Ura előtt játszódik le. Nincs semmi olyan velünk kapcsolatos, ami Vele ne lenne kapcsolatban, akár élünk, akár meghalunk, akár itt, akár a másik világban, az Úr színe előtt vagyunk. Ha még halálunk ideje, helye is Őelőtte zajlik, mennyivel inkább a mi szívünk, a mi belső életünk, a mi lelkünk rezdülései?!

Ne csak emlékezzünk, ne csak halottaink, elköltözött szeretteink sírját ápoljuk, de a lelkünket is vigyük alázattal, őszinteséggel az Úr elé, nincs hová elbújni előle, nem titkolhatunk el előle semmit.

Ne csak halottainkat tiszteljük, hanem tiszteljük az élő Istent, tiszteljük egymást, amíg Isten időt, alkalmat ad arra, hogy Néki és egymásnak, egymásért szolgáljunk. Veszteségeidet vidd az Úr elé, abból nem csak negatívum, de pozitívum is fog származni a keresztes üzenete által, a próbák által Istenhez kerülhetsz közelebb, a gyász, a búcsúzás percei megtanítanak a szeretet keskeny útján járni.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Korbács és kereszt a keserűség felszámolására

Életünk nagy misztériuma a szenvedés. Szeretnénk elkerülni, de előbb-utóbb ránk talál. A hétköznapi tevékenységünket megmérgező fejfájásban, a rossz útra tért gyermekünk miatti fájdalomban, a munkahelyi kudarcban, a barátunkat vagy családtagunkat ért autóbalesetben, a sikertelen vizsga megaláztatásában, a háborúktól, terrorizmustól, a környezeti katasztrófáktól való félelemben.

Még az is, aki mellettünk van és szeret minket, sokszor képtelen segíteni nekünk, úrrá lenni szenvedésünkön, pedig néha elég, ha valaki – még ha csendben is – osztozik velünk benne. Jézus is ezt tette: olyan közel jött minden emberhez, hogy mindenben osztozott velünk. Ezért, mit hiszel, mikor ezt mondod: *szenvede?* (Heidelbergi Káté 37. kérdés) Azt, hogy ő földi életének egész idejében, különösen pedig a halálában, Istennek az egész emberi nemzet bűnei ellen való haragját testében-lelkében elhordozta, hogy szenvedésével mint egyetlenegyesztesztelő áldozattal a mi testünket-lelkünket az örök kárhozattól megszabadítsa és számunkra Istennek kegyelmét, az igazságot és örökéletet megszerezze.

Jézus mindenben közösséget vállalt velünk. Magára vette fáradtságunkat, hiú ab-

rándjainkat, tanácstalanságunkat, bukásainkat; és megtanított minket élni. Kitűnően fogalmazta ezt meg a néhai Chiara Lubich, a katolikus Fokoláré Mozgalom ironójé: „Mivel magára vette az emberiség minden fájdalmát, megosztottságát és sebet, joggal gondolhatjuk, hogy ahol szenvedést látunk – akár a sajátunkat, akár testvéreinkét –, Őt látjuk. Minden fizikai, erkölcsi vagy lelki fájdalom az Ő jelenléte, az Ő arca, Őt juttatja eszünkbe”. De miért kellett Poncius Pilátus bírósága alatt szenvednie? (HK 38. kérdés) Azért, hogy ő ártatlan létező világi bíró által ítéltessék el, és hogy ezáltal minket Isten kemény ítéletéből, amely reánk várt volna, megmentsen.

Jézus passiójának modern feldolgozása az 1970-ben bemutatott Jézus Krisztus Szuperasztár című rockopera. A műben Pilátus úgy számlálja az ütéseket, mintha saját magára mérné a harminckilencet. A korbácsolás után pedig Jézust tövissel megkoronázza és bíborpalástban bemutatta a nép előtt: Ecce homo! (Íme, az ember!) Pilátus – szószerint – nem ítélte halálra, ám a külső kemény hatásra engedett a felhergelt, ordító tömeg fenyegetésének, így átadta Jézust a zsidóknak.

Valószínűleg a keresztre feszítés perza eredetű büntetés (480-ban Xerxész király dü-

hében a thermopülai csatában elesett Leonidász lefejezett holttestét keresztre feszítették). Római polgárt nem lehetett ilyen módon kivégezni, kivéve a katonaszökevényeket. Jézus nem volt római, de ártatlan!

Nagyobb dolog-e az, hogy ő megfeszítettet, mint ha másnemű halállal halt volna meg? (HK 39. kérdés) Bizonyára nagyobb: mert ebből vagyok bizonyos, hogy ő azt az átkot, melynek terhe rajtam volt, magára vette: mert Isten a kereszthalált megátkozta. Jézust a zsidó időszámítás szerint a nap harmadik órájában, vagyis délelőtt kilenc órakor feszítették meg. A keresztre feszített haldoklása három-négy órától akár három-négy napig is eltarthatott, annak függvényében, mennyire gyengítette le a korbácsolás. A kivégzők a lábak térd alatti eltörésével tudták siettetni a véget, támaszkodás nélkül rövid időn belül beállt a halál. János azt írja, hogy ezt a két latornál alkalmazták, ám Jézus csontját nem törték meg, erre már nem volt szükség. Így teljesedett be az írás.

Elgondolkodtató a kereszthalál képe. Hátborzongató és félelmetes. Mindez azért, hogy akármilyen átkozott szenvedésben is lennél, gondoldj arra, hogy Jézus még többet vállalt magára érted. Vállalta és végrehajtotta az Atya akaratát. Érted!

ORBÁN LEVENTE

440 éves az erdélyi „hitzabadság” törvénye

Erdélyben az 1568-as tordai országgyűlés Európában elsőként hirdett vallásszabadságot. „Minden helyükön az prédikátorok az evangéliumot prédikálják, hirdessék, ki-ki az ő értelme szerint, és az község, ha venni akarja, jó, ha nem pedig senki kényszerítéssel ne kényszerítse [...], de oly prédikátort tarthasson, az kinek tanítása ő nékie tetszik. Ezért pedig senki az szuperintendensök közül, se egyebek az prédikátorokat meg ne bánthassa; ne szidalmaztassék senki az religióért senkitől [...], mert a hit Istennek ajándéka...”

A középkori Európa nem ismerte a vallási türelmet. A római katolikus egyház a tanaitól való minden eltérést eretnekségnek bélyegzett, s mint Isten elleni bűnt, máglyahalállal sújtott.

A tordai országgyűlés négy vallás – a katolikus, evangélikus, református és unitárius – szabadságát és egyenjogúságát mondotta ki. Tegyük hozzá: elsőnek a világon. Államvallás nincs, az uralkodói hatalom fölötté áll az egyháznak, de nincs joga közöttük bármilyen szempontból különbséget tenni. Nem érvényesül a területi elv sem:

bármely városban vagy faluban több felekezet élhet együtt, a földesúr nem avatkozhat be jobbágyai vallási hovatartozásába, a törvény szerint mindenki maga döntheti el, melyik vallást követi. Bárkinek is tilos a más felekezetűeket szidalmazni, papjait gyalázni, ellenük erőszakos cselekedetet elkövetni. Egy olyan korszakban, amelyben túlnyomórészt a vallás nevében az országok háborút viselnek egymás ellen, amikor Franciaországban a Szent Bertalan-éji vérengzés több tízezer hugenotta halálát hozza, amikor a Habsburg-császár kijelenti, hogy inkább váljék lakatlan sivataggá országa, de nem tűri meg a protestáns vallásúakat – Erdély a felekezeti béke földje. Itt később is, a katolikus Báthory István vagy a református Bethlen Gábor fejedelmi tanácsában minden felekezet képviselője jelen van, s a felekezeti panaszokat a négy bevett vallás képviselőiből álló bizottságok vizsgálják meg. A vallási türelmetlenségben izzó Európában Erdély a felekezeti béke szigete.

Az 1568. évi tordai országgyűlés mérőföldkő az eltérő hitbéli meggyőződésűek szabad és egyenrangú együttélésének biztosításában. Az erdélyi fejedelemség példát mutatott toleranciából az akkori Európának, sőt részben a mainak is.

BENDA KÁLMÁN

BARABÁS ZOLTÁN

Egyedül Isten virraszt

*Halálba menők, ti,
koszos váradi házak,*

*mire vártok még
a villanyrendőrnél?*

*Álmomban bekopognak hozzám
fegyelmezett halottaim.*

*Előbb Juhász Gyula jön,
utána Ady, ledátlanul.*

*Követi őt Miklós Jutka.
Emőd Tamás, mindannyian tlanul.*

*Tabéry tegnap üzent:
a fűrészes nem eladó.*

*A hivatlan áruló
ledobja csuháját*

*és elvegyül a parázna
jelmondatok közé.*

*Egyedül Isten virraszt
erdélyi városotok felett.*

*Egy álmatlan rigó tekintetéből
talán még előtántorog*

*a hazug szóval
késleltetett reggel.*

III. EGYHÁZKERÜLETI...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Istennek hála, a nehézkes indulás és nehéz anyagi körülmények ellenére idén is megtartottuk a képzőt. 17 hallgató, többnyire aktív kántor vett részt az oktatásban, A2, B1, B2 és C2 csoportban. Ez azt jelenti, hogy a felsősök két év múlva, 2010-ben kántorképesítő vizsgát tehetnek.

Idén hét tanár vett részt az oktatásban. Kozma Gyula, Kozma Márta, Pünköszt Apor hangszert, Leopold László zeneelméletet, Márkus Zoltán kórust és karvezetést, Józsa Domokos hangszert és zenetörténetet, jómagam pedig gyülekezeti éneket oktattam. A napi program reggeli áhítattal kezdődött. A csoportos-, illetve egyéni hangszerórák mellett a programban kötelező gyakorlás volt. A kórus-, illetve karvezetés órák és közös foglalkozások két hét alatt igazi közösséggé formáltak a csapatot. A mindennapi megfeszített tempójú munka Isten ígéjének fényében így vált áldássá.

A második hét keddjén műsoros estet tartottunk, melyen a tanárok és a diákok egy

része is részt vett. A közbeeső szombaton vendégül láttuk Berkesi Sándor tanár urat, a képző szakmai irányítóját, aki minden órán részt vett és tanácsaival, észrevételeivel igyekezett felelhetetlenné tenni a találkozást. Nagy mennyiségű kottával, gyülekezeti énekiskolával ajándékozta meg a hallgatókat.

Utolsó este, az elméleti vizsgák után egy „laza estét” tartottunk az egyetemen, ahol jó hangulatban, egy pohár bor mellett nőtázva és felszabadultan ismerkedtünk, beszélgettünk.

Péntek délelőtt zajlottak a hangszervizsgák. Az orgonisták az újjvárosi templomban, a harmóniumosok az egyetemen vizsgáztak. Kiemelkedően szép teljesítményt mutattak fel Nagy Zita, Szűcs Mónika és Rác Lóránd C2-es hallgatók, Pop György B2-es hallgató orgonán, valamint Csáki Andrea és Tolvaj Judit A2-es hallgatók.

Péntek délután került sor a záróhangversenyre. A zenés áhítat egy kora-protestáns esti vespera liturgiája szerint zajlott, melyen Sándor Lajos lelkipásztor olvasott ígét és imádkozott. Pünköszt Apor orgonakíséretével a megtanult énekekből válogatott gyülekezeti énekek hangzottak el.

Draskóczy László háromszólamú énekfeldolgozásából csendült fel néhány, a hallgatók vezényletével. Márkus Zoltán zenetanár Kodály: Pange Lingva, illetve Berkesi Sándor: Jöjjetek Krisztust dicsérni c. műveit vezényelte. A kórus kimunkált énekében a két hét munkájának szép gyümölcse mutatkozott meg. Ezután került sor az oklevelek kiosztására, Oláh Mihály egyházkerületi zenei előadó részvételével.

A záróhangversenyt követő napon Bihar-keresztesre utaztunk, ahol a Gárdonyi Zoltán Művészeti Iskola által szervezett szakmai napon vehettünk részt. Kurgyis András és Berkesi Sándor előadásai mellett Böszörményi Gergely, a Református Énekek koncertsorozat szervezője tartott rövid ismertetőt az eseményről. Délután a református templomban Gárdonyi emlékhangversenyre került sor, ahol a Kántus tagjai sorában mi is énekeltünk Gárdonyi műveket.

A tartalmas két hét elteltével mindenki vihett tudást, élményt, tapasztalatot haza, otthoni gyülekezetébe, amit reméljük, szépen fognak gyümölcsöztetni, ki száz, ki hatvan, ki harminc annyit. Isten áldása legyen a szolgáló és szolgálatra készülő kántorok munkáján.

A ZILAH-BELVÁROSI REFORMÁTUSOK „IDŐUTAZÁSA”

Történelmi örökségünk nyomában

A Biblia éve és nemzeti örökségeink megismerése szolgált apropóul annak a kétnapos kirándulásnak, melyen a zilah-belvárosi gyülekezet presbitereiből verbuválódott 29 tagú csapat vett részt, szeptember 12-13-án. A Püsök Sándor-Csaba által előkészített kirándulás Észak-Magyarország mellett a Felvidéket is érintette. Zilahi testvéreink épített örökségünk megismerése során több református gyülekezet életébe is betekintést nyertek. Lapunknak Tóth Enikő küldött fényképes beszámolót.

Minden gond nélkül léptük át a határt Csengersimánál, s egyre inkább derült ki a kedvünk és oldódott meg a nyelvünk, látva, hogy az áldó napsugár ki-kikukucskál a komor felhők mögül. Mire Fehérgyarmatra értünk már gyönyörűen sütött a nap. Megálltunk a park mellett, ahol a Tiszavölgyi árvíz emlékére épült emlékmű található. Innen már csak néhány lépést kellett megtennünk, s kitárult a fehérgyarmati református templom kapuja, ahol a helybéli lelkész, Szalai László jókedvűen fogadott bennünket. Már a templom előtti térségben volt bemutatnivalója, ami csak egy csekély része volt mindannak a látványosságnak, ami ezt követően várt ránk. A kert bal oldalán áll a Trianon emlékmű, melynek külön rendeltetése, hogy „összegyűjti” az anyaföldet a megmaradt és „széttépett” magyar vármegyékből. A zilahi földdel teli üveg a 68. volt a sorban.

Eleink nagyságos, felemelő alkotásait bizonyítja a 15. századi gótikus templom, amit a kenyérmezei csata emlékére Báthory István épített hadizsákmányból. A tartalmas bemutatóból, megtudhattuk, hogy milyen nagy odaadással végzik a helybeliek, a presbitérium és nem utolsósorban a lelkész, a templom és a templom körüli építő munkát úgy szó szerint, mint lelki értelemben. A kultúrán keresztül is „csalogatják” az embereket az egyház közelébe. A dalárda szolgálatát bizonyítja a zászlajukra hímzett idézet is: „Csak az a nép erős, az a nép szabad, hol a munka mellett a dal fakad”. A szeretetvendégség egészen felüdített minket, amire most is köszönettel és szeretettel gondolunk vissza.

A temető csónak alakú fejfáit csodálhattuk meg Szatmárcsékén. A temetői út, Himnuszunk írójának, Kőlcsey Ferenc sírjánál szélesedett ki. A kis magaslaton álló sírmeleg jól szimbolizálja Kőlcsey kiemelkedő egyéniségét is. Jólesett ilyen felemelő „alkotóközben” élelni szép, meghatározó Himnuszunkat.

Tisztelgés a Himnusz írója előtt. A szatmárcsekei Kőlcsey emlékhelynél

Következő állomásunk Csaroda volt. A 13. századból származó román kori templom kegyúri templomként épült. Megcsodálhattuk a reformáció alkalmával lemeszelt, de most feltárt bizánci freskókat, melyek szenteket, mosolygó apostolokat ábrázolnak. Figyelemre méltó volt az egyszerű kazettás mennyezet, valamint az, hogy a szószeke pacsirtás keresztzsemes terítő-motívumai megegyeznek a falra festett ősi motívumokkal. Megtudtuk, hogy a Rhédey család ősi kriptája a templom alatt található.

Megilletődve léptünk be a tákosai kis templomba, következő megállónk színhelyén. Ez a templom akkora, mint egy jókora parasztház, fából és agyagból készült. Szószeke malomkőre lett rálhelyezve és idézi az Ézsaiás 58,1 versét. A kazettás mennyezetet erdélyi mesterek készítették. A szerény, kedves, sok ismerettel bíró Erzi „néni” szavaiból megtudhattuk, hogy a kazettákat 1982-től 86-ig Budapesten restaurálták, a templomot pedig időközben újjáépítették.

Ezt követően Vásárosnamény gyönyörű, impozáns templomában dicsőítettük Istent zsolotáréunkkal. A helyi lelkész ajkáról is elhangzott, hogy az Isten szabadító szavának helye ez a templom, hisz a mennyezet faborítású boltíve is a szabadítás jelképe, mely Noé bárka általi megszabadulását idézi. Mint szinte mindenütt, itt is nagyfokú építőmunkáról tanúskodott a templom környéke, s a lelkész a távolabbi feladatokról is beszámolt. Lelki éhségünket a napi igeveres magyarázása csillapította:

„Pedig hiába tisztelnék engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek embereknek parancsolatai” (Mk 7,7).

Mivel az idő szorított, egyenesen Sárospatak felé vettük az irányt. Már maga a vár látványa meghatározó volt. Az idegenvezető nagy hozzáértéssel mutatta be az 1534-ben épült ősi Rákóczi-félszket. Ugyan az ősi család bútorait mind elhurcolták, de a kiállítás híven idézte a kor sajátosságait.

Felemelő élmény volt végigjárni a 4 méteres falakon belül a gazdasági hivatali termet, a levéltárat, a vár katolikus kápolnáját. A lovagteremben megtudtuk, hogy az 1708-as utolsó kuruc országgyűlés volt a legfontosabb itt tartott esemény, melyen kimondták a jobbágyok felszabadítását. Ennek emlékére lett kiállítva a fejedelem hagyomány szerinti karosszéke, a Rákóczi címer alatt. Látványosságot nyújtott a török csempékkel kicsempézett fogadószoba, a főúri könyvtár, valamint a Rákóczi kiállítás. Ez utóbbi rengeteg történelmi eseménybe engedett betekintést, illusztrációkon, képeken, tárgyakon keresztül.

A bazilikát is megtekintve, a szlovák határ felé irányítottuk utunkat. Deregyő volt első napi utunk végállomása. Szeretetteljes fogadtatásban volt részünk a helyi lelkész, Csoma László részéről, aki látván fáradtságunkat egyenesen a gyülekezet által épített gyönyörű vendégfogadó szobákba vezetett

TÓTH ENIKŐ

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

Kedves gyerekek! Ismét itt a gyerek- és ifjúsági rovat, mely most Mátyás király reneszánsz udvara után néhány évtizeddel a Mohácsi vész körülményeit próbálja ecsetelni. Remélem senki sincs, aki ne ismerné ezt a dátumot: 1526. Jó böngészést!

KURTA-TÓTOS BEÁTA

II. Lajos

A Hunyadiak dicsőséges korszaka után, szomorú idők következtek. Hunyadi Mátyást Ulászló váltotta fel a trónon; erélytelen, gyáva kormányzásával nyomort, szerencsétlenséget árasztott az országra. Utána fia Lajos, a tíz éves gyermek következett. Gyámja Brandenburgi György volt, aki szándékosan elhanyagolja a nevelést és semmivel sem gondoló báb-királyt törekszik nevelni.

A harcias szellemű Szulejman szultán, a miatti haragjában, hogy a II. Lajos király

udvarához küldött követét letartóztatták, 200 ezer főnyi sereggel tört az országra. Hadának felét Nádorfehérvárra küldte, másik felét Sabácnak vezette. Sabácot hősileg védte Logody várnagy. Megesküdteté az őrséget: inkább meghalnak, mintsem hogy a várat feladják. Esküjüket megtartották, mindnyájan a vár-udvaron hulltak el. Ekkor Szulejman egész hadát Nádorfehérvárra vezette, és elesett e hatalmas védbástya is, miután húsz erős rohamot dicsőn kiállott.

E kettős csapás rémületbe ejtette az egész országot. Az urak készséggel ajánltak meg mindent, ám a kilátásba helyezett száz-ekrek helyett, alig gyűlt be 46 ezer forint az ország kincstárába. Amint jött a hír a török közeledése felől, elkezdtek kapkodni, katonát szedni, adót behajtani. De a körülhordozott véres kard nem lelkesített senkit, pénz meg teljességgel nem folyt be. Tomory javasolta Lajos királynak, hogy meg ne mérkőzzön Szulejmannal, vásároljon tőle békét bármily áron. De a könnyelmű király nem hajlott az okos beszédre.

A mohácsi vész szörnyű bűnhődése volt a nemzetnek. Bűnhődött hazafiatlanságáért, erkölcsi alásüllyedéséért, könnyelműségéért. A büntetés nagy, rettenetes volt, majd beleveszett az ország. De a gondviselés nem engedte meghalni a hazát.

A képek hírül hozták, hogy a török sereget háromszázezer főre lehet tenni, s a csapatokat 300 ágyú védi, míg a magyar sereg legnagyobb számításával is alig rúg 27-28 ezer főre s mindössze 50 ágyúval rendelkezik.

Augusztus 29-én délután három óraker között összecsapott a két sereg. A török legjobb harcosait küldte előre, de a magyar csapatok visszaverték a támadást. Majd megszólalnak a törökök ágyúi. A csapás borzasztó, halomra hullnak előre törő harcosaink. Aztán a törökök újra támadnak, a meg-

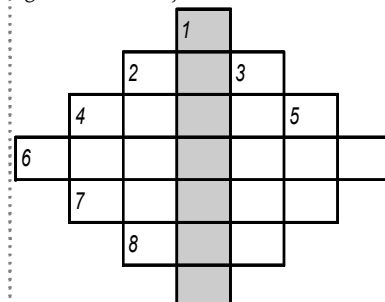
zavart magyar csatarend nem bír ellenállni s másfél órai rémséges harc után meg volt semmisítve a magyar sereg, melynek egy töredéke menekülés közben a tábor mellett elterülő mocsárba fúlt. Estefelé esni kezdett, majd záporoként ömlött, s ez nehezítette a menekülést. Hét főpap, ötszáz főnemes és húszezer vitéz lelte halálát a mohácsi síkon. A király elmenekült; de amint a kiáradt Cselepepatokon átugratni akarna, lova visszacsúszik, s ló és lovag a mocsáros vízbe fúl.

A török sereg több napi pihenő után, megindult Buda felé, útjában mindenütt égetett, pusztított, s ezrével olette le a foglyokat. Október 12-én végre kivonult Szulejman szultán a szerencsétlen országból, másfél hónapig tartó hadjárataival kétszáz-ezer lélekkel fogyasztotta meg az országot.

Rejtvény

VÍZSZINTES: 2. Integet a végén! 4. Lyukas a nyarad! 6. Színház idegen szóval 7. Haragszik 8. Visszafele: liter rövidítve

FÜGGŐLEGES: 1. A történetben levő egyik szereplő 2. Üzemben készít 3. Minden bábút a földre borít 4. Ül, idegen szóval 5. Zajlik a háború

A ZILAH-BELVÁROSI...

FOLYTATÁS A 4. OLDALRÓL

bennünket. Egy szusszanás után lelkészünk esti áhítatra hívott bennünket. Az igeolvasás, -magyarázat, ének, ima lehetőséget adott, hogy hálát adjunk kegyelmes Istenünknek mindazért, amiben részünk volt utunk során. Másnap megismertük a helyi

barokk stílusú templomot, a gyülekezet odaadását, áldozatkészségét.

Köszönő szavakkal, énekel bűcsút véve Deregnőtől az 500 éves kassai dóm impozáns, Istent dicsőítő, embert gyönyörködtető épületét csodálhattuk meg. Miután a falfestmények alapján végigkísértük II. Rákóczi Ferenc életútjának fontosabb állomásait, lementünk a sírboltba, ahová 1906.

október 29-én helyezték végső nyugalomra a fejedelem testi maradványait, óhajának megfelelően, édesanyja mellé.

Rákóczit idéző emlékhelyeket keresve rátaláltunk a fejedelem rodostói lakásának márára, s ennek előterében a fejedelem szobrára.

Következő megállónk Vizsoly volt, az első, teljes magyar fordítású Biblia keletkezési helye. Szomorúan hallottuk, hogy az első kinyomtatott 800 példányból már csak 56 van számon tartva, de ugyanakkor öröm töltötte el lelkünket, hogy a Károlyi Gáspár által fordított Biblia több mint 300 kiadást ért meg.

Nem hagyhattuk ki Boldogkővár megtekintését sem. Egy-egy ilyen magaslatról széttekintve érzi, látja a parányi ember, mily csodálatos minden, amit Isten az ember „kezebe” adott. Istent dicsőítő gondolataink ezentúl csak megsokszorozódtak, hisz ily rövid idő alatt, oly sok gyönyörűséget látva csakis hála és köszönet szállhat fel Hozzá, ki teremtője és megtartója mindennek, amit a nemzedékek örökségbe kaptak.

A bibliafordító nyomában. A zilahi utazók Vizsolyt is felkeresték

Borosjenő tudós presbiterei

Tavaly szeptemberben emléktáblát avatott az Aradi Egyházmegyéhez tartozó gyülekezet. Két presbiter: dr. Balogh Ernő és Diószeghy László emléke előtt tisztelgett ily módon a borosjenői eklézsiá. Egyikük sem a város szülőtte, de ott fejtették ki áldásos tevékenységüket és a borosjenői temetőben alusszák örök álmukat.

Dr. Balogh Ernő (1880-1953) Debrecenben született. Édesapja a teológián az egyháztörténet tanára volt. A Nagytemplom és a Kollégium szomszédságában eltöltött gyermek- és tanulói éveit, 1899-ben érettségizett a híres Kollégiumban.

Orvosi tanulmányait Budapesten végezte, majd Franciaországban általános sebészeti szakképesítést nyert. 1910-ben került Borosjenőbe. Korának „medicus universalisa”, azaz általános orvosa volt, hiszen egyik percben gyomorfeleklyt operált, vagy császármetszést hajtott végre, másik percben fogat húzott, vagy törött lábat tett gipszbe. Nem volt a gyógyításnak olyan területe, amelyhez ne értett volna. Képezte magát, számos tudományos kongresszuson vett részt.

Többször hívták egyetemi oktatónak, de ő Trianon után is itt maradt, vállalta a kisebb-

A borosjenői református templom

ségi sorsot. Rengeteget dolgozott, de aktívan részt vett a református egyház életében is. Borosjenőbe való jövele után két évre már a presbitérium tagja és az is maradt élete végéig. A negyvenes években az egyházmegye főgondnoka lett. Ha munkájába belefáradt, másik nagy szerelméhez menekült, az irodalomhoz, a költészethez. Verseskötete 1927-ben jelent meg Kolozsváron. Mindig a szenvedők, a küzdők pártján állt, a legnagyobb értéknek a hitet, az életet és a munkát tekintette.

Diószeghy László (1877-1942) Sepsiszentgyörgyön született. Rajz tehetsége feltű-

nik tanárainak, szülővárosa tizennyolc éves korában ösztöndíjat biztosít számára, hogy beiratkozasson a müncheni festőakadémiára. 1907-ben felesége rokonait látogatja meg Arad megyében. Így jut el Borosjenőbe, ahol a vidék szépsége, gyönyörű népviselete, a környék faunája olyan hatást gyakorol rá, hogy végleg letelepszik itt. Művészetében a barbizoni iskola hatása ötvöződik. Tökéletes művészi érzékkel, biztos esztétikussággal rendelkező művész volt. Képeit modern tájképi felfogásban, megkapó természetességgel és frissességgel alkotja. Művei közül számos példány került külföldi múgyűjtőkhöz, Londonba, Kairóba, Amerikába, de megtalálhatóak az aradi múzeumban is.

Diószeghy László a tudományos világ előtt kiváló lepkegyűjtőként is ismert. Gyűjteményének egy része (mintegy 8 ezer darab) Budapesten található, de nagy része (több mint 26 ezer példány) 1948 óta Sepsiszentgyörgyön, a Székely Múzeumban van. Gyűjtő munkájában barátja, dr. Balogh Ernő a mikroszkópos tanulmányokban segítette. Számos tudományos közleménye jelent hazai és külföldi lapokban. Kutató munkája közben a rovar tan számára több, mint tíz lepkefajta fedezett fel. Legismertebbek a Lycaena Bavius nemzetségéhez tartozó példányok. A tudós, művész, presbiterként értékes egyházépítő munkát is folytatott.

DR. VAJDA SÁNDOR

Harminc év Isten szolgálatában

Október elsején volt 30 éve, hogy elvégezte a kolozsvári teológiát az Arad-Mosóczy-telepi gyülekezet lelképásztora, nt. Józsa Ferencz. Életpályája minden tekintetben a páli evangéliumi tanítás: „Harcold meg a hitnek szép harcát” 1Tim 6-12 szellemében alakult.

1950-ben született Szilágypercesenben, ott végezte az általános iskolát, majd Szilágyomlyón a gimnáziumot. 1974-ben beiratkozott a teológiára, elvégzése (1978) után rövid ideig Nagyszalontán segédlelkészként szolgált, utána 1981-ig Szilágyszegen lelkész. Akkor „fegyelmi okok miatt” a nagylaki szóránygyülekezetbe helyezték. A kommunista rezsim egyházellenes korszakában az ifjú lelkész képes volt arra, hogy megtagadja önmagát és korát, „felvegye az Ő keresztjét” (Mt 16,24), Urának és Mesterének „gyönyörűséges igáját” (Mt 11,30).

Józsa Ferencz lelképásztor azok közé tartozik, akik azokban a nehéz időkben igaz hittel és szabad lelkiismerettel népünket vigasztalták, fogyatkozó hitüket és reménységüket Krisztus evangéliumával és az igazság igéivel táplálták. Mert nagyon sokan voltak a „sodródók” és kevesen az állhatatosak, sokan a „bólogatók” és kevesen a „figyelmeztetők”. E kevesek között is egyike a példamutatóknak az arad-mosóczy gyüle-

kezet lelképásztora. A bethleni elvet követve 1991-től szorgalmazta az adott közösség lelki és anyagi gyarapodását, bekapcsolódott családjával együtt gyülekezetünk életébe.

Minden dolgában, amit tesz és intéz, a szeretet a legfőbb irányadója és zsinórmértéke. Krisztusi szeretet ez, nem eszmei (csak értelmi szinten), hanem emberi közelállásban, mindennapi cselekedetekben, személyválogatás nélküli odahajlásban mutatkozik meg. A 30 év buzgó szolgálat áldott, maradandó gyümölcsöket termelt. Ezek láthatók először is a külső építkezésekben: új templom emelkedett a régi dűledező imaház helyén. Már 1992-ben felépül az új lelképásztori lakás, később melléképületek, ifjúsági és szórányközpont.

A kladovai tábortház szintén ide sorolható, és még nem is említettük a más gyülekezetekben elért eredményeket. E külső építkezések mögött a gyülekezet lelki megújulása, hitbeli és számbeli gyarapodása áll.

A rendes ünnepi istentiszteletek, bibliaórák, ifjúsági és presbiteri bibliaórák, gyermek-istentiszteletek mellett a gyülekezet nagy nyeresége, hogy lelképásztora rendszeresen látogatja a betegeket, úrvacsorát szolgáltató számukra.

A gyülekezetben ifjúsági csoport, nőszövetség és alkoholelles (iszákosmentő) szolgálat működik. Az ifjúság a szokásos szombati bibliaórákon kívül nyári táborokat

szervez Kladován és részt vesz a hajléktalank megsegítésében. A nőszövetség feladatai között a bibliai hét megszervezését, a karcsonyi szeretetszolgálat elkészítését és különféle munkálatok elvégzését említhetjük meg. Testvérgyülekezeteink: a gaudai (Hollandia) és a körmendi (Magyarország).

Egyházközségünk körzetekre van felosztva, melyekért 14 presbiter felelős. Az ő feladatuk a körzetben a családok látogatása, betegek, úrvacsorát igénylők jelentése a lelkész hivataltalban, valamint a közmunkák megszervezése.

Szeretettel szolgálja lelképásztorunk a szórányban élő híveit Németszentpéteren, Sofronyán, Zimándon, törődik a szegényekkel, az elesettekkel. Aktív szerepe van az egyházkerület és az egyházmegye életében. Az ellentétek megoldásában, nehéz helyzetekben evangéliumi egyértelműséggel választ tud adni különféle kérdésekre.

A keresztyén ember legfőbb példaképe maga Jézus. Az igazi tanítványok számára az igaz hit nem más, mint „imitatio Christi” – Krisztus utánzása. Adja Isten, hogy Krisztus Urunk jeles követői közt nt. Józsa Ferencz lelképásztorunk, a krisztushordozó példaként buzgó hívőkre találjon híveit sorában. Végtelenül jó, hogy akitől mindig csak kapunk, annak most mi adhatjuk oda közös ajándékainkat: a köszönet és hála jeleit, tiszteletünk jelét és a feltétlen bizalmat. Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

A GYÜLEKEZET PRESBITÉRIUMA

TOLLVONÁS

Pong alezredes és a gong

Képzeliük el a következő helyzetet: valamely keresztény múltú európai állam kormánya – érzékelvén az egyre aggasztóbb mértékben terjedő korrupciót – elhatározza, mindenképp elejét veszi annak, hogy mindez begyűrűzzék rendfenntartó testülete soraiba, melynek már mutatkoznak jelei. A szót tett követi: a rendőri állományt összetrombitálják, majd miután a bakák vizyáz-állásban összecsatolnak, ismertetik a napiparancsot: – Uraim, önök mostantól szervezett csoportokban egy időre leadják felszereléseiket és abbahagyják a munkát!

No, ne örüljenek, nem Honoluluba küldjük önöket üdülni. Mindössze arról van szó, hogy lelki átképzésen fognak átesni. E célból három hétre be fognak vonulni valamelyik szerzetesrendbe, ahol önöket nullásgéppel kopaszra nyírják. Magukra öltik a szerzetesi kázmzát, melynek kötlőövét szigorúan tilos gumibot, vagy vipera helyett használni! Pajzsuk mögé is hiába bújnának, ugyanis a legeslegfőbb Parancsnok azonosítószám nélkül is jól ismeri önöket. Különben pajzsuk sem lesz! Bakancsot, cipőt ezidőre nem kapnak. Estéknént lábat mosnak, egy lavor vízben természetesen, mert vizágyú sem lesz! Étkezés naponta egyszer, egy marék rizs! Reggelente gongütésre rózsafüzérma. Delben (gongütésre) elmélkedés arról, hogy milyen kevés élelem elegendő az ember életbenmaradásához. Este elképzelik a halált! No nem a másoké! A maguké! Három hét múlva jelentkeznek élménybeszámolóra! Remélem, megértették! Apelláta nincs! Végeztem, lelépni!

Mielőtt még a nyájas olvasó mentőkért kiáltana, gondolván: megháborodtam, sietek tisztáz-

ni. Amit itt felvázoltam, az kérem valóság! Igaz, apró módosítással: nem keresztény múltú európai, hanem buddhista múltú (és jelenű) délkelet-ázsiai országban történt, közelebről: Thaiföldön. Mindezekről a BBC egyik riportalánya, a bangkoki rendőrség tisztje, Pong alezredes számolt be, aki szemüvegével, kopasz fejével, valamint egyik vállát szabadon hagyó, narancssárga szerzetesi öltözékével kicsit Tenzin Gyatso-ra, a 14. dalai lámára emlékeztetett. Ahogy a szerzetes-alezredes néztem, és hallgattam megfontolt szavait, egy ifjú titán presbiter jutott eszembe, aki néhány éve az anyaországból jött át, konferenciára. Lelkesen ecsetelte, hogy „márpedig krisztusi parancsra szó szerint mindenkit meg kell téríteni, beleértve a moszlimokat és buddhistákat is, minél hamarabb, annál jobb”. Legjobb lenne persze – tettem hozzá némi iróniával – ha már holnap, reggeli után indulnánk is a misszióba... Mindenesetre a lelkes ifjoncra „a Nagy Purifikátor” melléknevet ragasztotta az egyik testvér, korántsem alaptalanul. Nos, a fentiek tükrében öredá gondoltam s most bizonyára nem szalasztanám el neki-szegezni a kérdést: drága atyámfia, tulajdonképpen kinek és kicsodát is kellene itt megtérítenie? Ússe kő, még annak esetleges ódiúmat is vállalom, ha ezért a nyájas olvasók egyike-másika jómagamra is „a nagy propagátor” címkét ragasztja, ezúttal persze buddhista vonatkozásban.

De azért valljuk be, hogy eféle „átképzés” manapság megeshet, az ember feje a meglepetéstől csak cseng-bong...

MUHARI ISTVÁN

(A szerző református presbiter.)

Isten és a tudósok (3)

„Nem a Föld és nem az ember a szellemi tűzelo, hanem a Nap. A Napelo az a központ az emberben, amelyre az új élet szemléletének vonatkozni kell.” (Giordano Bruno)

Évezredekken keresztül úgy gondolták az emberek, még a legnagyobb tudósok is, hogy a Föld a tótumfaktum, a Mindenség központja és a csillagok és egyéb égitestek mintegy „felbiggyesztve” függnek az azürkék égen.

Ez a geocentrikus (földközpontú) szemlélet tartotta magát egészen a reformáció századáig, annak dacára, hogy már Pythagoras a Kr.e. 6. században kimutatta, hogy nem a Föld, hanem a Nap a Naprendszer központja.

A régi neolitik kultúrák java része már heliolit, tehát Nap-imádó civilizáció volt, s ebből alakult ki az egyiptomi Aton-Rá kultusz is, de ez a szemlélet nem tudományos, hanem mitológiai alapon nyugodott.

Nicolaus Copernicus teológus, majd frauenbergi kanonok – tehát egy „papi” ember kutatásai indították be a tudományos szemléletváltást. Istenes érzésekkel pásztázta az eget, kutatott és 36 évi küszködés után 1543-ban adták ki alapművét, amely megalapozta az új, heliocentrikus (Nap-közponú) tudományos és teológiai gondolkodást egyaránt.

Kopernikusz kimutatta, hogy csillagászati vizsgálatokat (égitestek mozgását stb.) csak a Naphoz való viszonyításban lehet pontosan vizsgálni.

A kopernikuszi gondolatot szintén egy „papi” ember, a dominikánus teológus, Giordano Bruno

bontotta tovább. Bizonygathatta igazát, nevezetesen azt, hogy a Föld fering a Nap körül, és nem fordítva, az inkvizíció lecsapott rá és 1600-ban Rómában, a Campo dei fiorin máglyán elégették.

Egy másik olasz, Galileo Galilei Páduában kutatótt, távcsövet szerkesztet és megfigyelései által igazolta, hogy a kopernikuszi elv megáll (az általa felfedezett Jupiter holdak égi útja által).

A pontot az i-re egy mélyen vallásos tudós, Johannes Kepler tette rá, aki a teremtő és gondviselő Úrról ekként vallott: „A teremtettségben szinte kézzel fogom meg az Istent, a csillagászat tárgya szerintem a legbölcsőbb Teremtő dicsőítése... Az emberek bárhol dolgoznak is, az Isten rendje vezetése alatt állnak.”

A sanyarú sorsú, Prágában kutató tudós 1596-ban disszertációt írt a Naprendszerben uralkodó harmóniáról és felállította örökérvényű tételét: „Minden bolygó pályája olyan ellipszis, melynek egyik gyújtópontjában a Nap áll.”

Hamis volt és az is maradt az a felfogás, hogy a teológusok, egyházi emberek a tudomány kerékkötői lettek volna, vagy lennének. Nekünk, Isten gyermekeinek az a többletünk a materialista gondolkodókkal szemben, hogy ők mechanikus jelenségek sorát látják a teremtettségben, mi pedig hiszük azt, hogy miként a Nap életet ad Földünknek, az Élő Úr megvilágítja a dolgokat és életünket, s vagyunk a „világ világosságai”, Üdvözítőnk fénypásztyájában fürödve.

BOROS J. ATTILA

FIRKA

Kísértés

Adorjani László rajza

ÚTIKÖNYVEK,
TÉRKÉPEK OLCSÓBBAN
A WWW.BOOKLINE.RO-N

Száz tíz könyv
Erdélyről

A www.bookline.ro internetes könyvruház összegyűjtötte erdélyi vonatkozású kiadványainak legjavát. A válogatásból 20 százalékos kedvezménnyel vásárolhatunk Erdélyről szóló ismeretterjesztő köteteket, albumokat, útikönyveket és térképeket.

A tartalmas gyűjteményben számos gyönyörű fotóalbum is található, úgy mint a Székelykő Kiadó gondozásában megjelent Örök Erdély (108 lej), vagy Hornok Ernő Verespatakról szóló műve (36 lej), az útikönyvek között pedig találkozhatunk az Erdély – A váradi kávéházaktól a hódótte Hargitáig (46 lej) című útikalauzzal is.

Erdély történelmével kapcsolatban is sok olyan könyv szerepel a 110-es listán, amelyet ritkán láthatunk a polcokon. Ilyen például Nyíró József „nemzetpolitikai regénye” a Mi az igazság Erdély esetében? (39 lej) is.

Az erdélyi könyvek és térképek gyűjteménye közvetlenül elérhető, ha a www.bookline.ro fejlécében, jobboldalt rákattintanak az Útikalauzok, könyvek, térképek Erdélyről című hírre, illetve, ha beírják az internetes böngészőbe az alábbi címet: www.bookline.ro/control/news?newsid=1080

Hogy a fenti könyvekkel ön is gazdagíthassa könyvtárát, mindössze regisztrálnia kell a www.bookline.ro honlapon. (Az új felhasználóknak hasznos információkat kínál a honlapon szereplő Sűgő nevű menüpont.)

A fizetés a termékek átvételekor lejben, vagy bankkártyával (interneten) is történhet, a zökkenőmentes házhoz szállítást pedig a GLS futárszolgálat biztosítja Románia egész területére. (A feltüntetett árak változhatnak a valutaárfolyamok tükrében.) (x)

Értékelvű szavazásra biztat az egyházkerület. Képünkön Tókécs László püspök, EP-képviselő, valamint Antal János és Hermán M. János előadó-tanácsosok

KERESZTYÉN ÉRTÉKEKET A POLITIKÁBA! Az átvilágítás folyamatának folytatása mellett tett hitet **Tókécs László** püspök, európa parlamenti képviselő, október 10-én tartott nagyváradi sajtótájékoztatóján: „Meggyőződésünk, hogy a kommunizmustól addig nem szabadulunk, míg az átvilágítás meg nem történik”. Hozzátette: a Királyhágó-melléki Egyházkerület több gyűlésen kifejezte, hogy folytatni kell az átvilágítást. Felhívta a figyelmet az úgynevezett Prágai Nyilatkozatra is, mely hangsúlyozza, hogy a náciizmus mellett a kommunizmust is el kell ítélni. (A Prágai Nyilatkozathoz a www.praguedeclaration.org nevű honlapon lehet csatlakozni. Megj.: F. T.)

A közelgő parlamenti választások kapcsán az egyházkerület értékelvű szavazásra biztatja híveit: nem pártokat, hanem hiteles, értékelvű személyeket támogatnak, legyen az RMDSZ-es, polgári pártos vagy független. Az egyház meg akarja fordítani azt a folyamatot, melynek révén a politika pénzzel és korrupcióval behatolt az egyházba. „Meg akarjuk fordítani ezt az irányt, mi akarunk behatolni a politikába az értékeinkkel” – mutatott rá a püspök. Ennek jegyében létrehozták a Királyhágó-melléki Önkormányzati Képviselők Testületét. A szervezet tagja lehet valamennyi, egyházi szolgálatot végző lelkes és világi képviselő.

Molnár János: Az aradi állásfoglalás című dokumentumkötetét **Hermán M. János** ismertette. A kötet a falurombolás elleni első közösségi, intézményes fellépés történetét ismerteti.

F. T.

BIBLIAKIÁLLÍTÁS ÉS EMLÉKTÁBLÁVATÓ RESICABÁNYÁN. Szeptember 27-28-án tartották a felújított Templom és Iskola épületegyüttes rendezvénysorozatát, melynek első ünnepi rendezvénye egy bibliakiállítás volt. **Makay Botond** nyugalmazott tiszteletes, százötven Bibliájából 93-at állított ki. Luther Márton, Károlyi Gáspár, Káldi György, Kecskeméthy István, Gala

Galaction bibliafordításai mellett számos más – kevésbé ismert – fordító munkájával találkozhattunk. A másnapi ünnepi istentiszteleten **Megyasszai Bíró Attila** resicabányai lelképásztor az 1Sám 7,12 alapján hirdette Isten igéjét, majd a gyülekezet énekkara lépett fel és szavaltok hangzottak el. A sort ünnepélyes táblaavató zárta, mely a resicai gyülekezetben szolgált lelkészek névsorát tartalmazza. Az istentiszteletet követő szeretetvendégségen, mintegy százhuszan ebédelték a presbiterasszonyok által készített töltött káposztából és süteményféléből. Délután 109 egyházközség-történeti fényképet tartalmazó kiállítást nyitottak meg. Az archív fényképek mellett, a felújítási munkálatok, a gyermekek játszóháza, az ifik tevékenysége, az egyházi élet különböző mozzanatai jelennek meg, melyeket **Tóth János** rendezett időrendi és tematikus sorrendbe.

SZAKMÁRY KÁROLY

Sok érdeklődőt vonzott a resicai bibliakiállítás

HETVEN ESZTENDŐS A TEMPLOM BOKSÁNBÁNYÁN. Az ünnepi istentisztelet után az október 6-i megemlékezést is a templomban tartották, a szakadó eső miatt. A koszorúkat a temetői obeliszkhez és a posta előtti emlékműhöz futva vitte pár elszánt, vállalkozó szellemű fiatal. Az istentiszteleten **Megyasszai Bíró Attila** resicabányai lelképásztor szolgált, az 5Móz 8,2-20 alapján. Az ünnepélyen a szintén resicabányai **Katona Norbi, Jámor Mónika, Hortolányi Gizella és Óz Juliánna** szavaltai hangzottak el, a Hóvirág Dalkör énekeivel fűszerezve. **Makay Botond** nyugalmazott lelképásztor a 70 éves templom, a 105 éves boksánbányai leányegyház, illetve a 120 éves boksáni református gyülekezet történetét ismertette.

Sz. K.

Jámor Mónika és Katona Norbi szavaltata a boksánbányai jubileumon

KÁLVIN ÉV 2009 – TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS SVÁJCBÁ. A Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület, a Református Tanulmányi Központ és a Magyar Református Lelkészegyesület Választmányja Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmából tanulmányi kirándulást szervez 2009. március 20-27-én. Utunk során felkeressük a svájci reformáció fontos városait, Genf, Lausanne, Bern, Zürich. Szállás a Thun tó melletti Gwatt református konferenciaközpontban (www.gwatt-zentrum.ch). Részvételi díj 450 euró, amely tartalmazza az úti-költséget, 7 éjszakai szállást, valamint félpanziós ellátást. Utazás 45 személyes légkondicionált autóbusszal. A kirándulás a HEKS meghívása miatt egy nappal meghosszabbodik. A HEKS 03.26-án a csoport részére Reformáció Napot szervez, melyen tolmácsot, teljes ellátást, valamint szállást biztosít. Úti programunk: 03.20. Indulás 7.00. Megálló Miskolcon, Budapesten, Komáromban. Szállás St. Valentin (Ausztria). 03.21. Innsbruck, Zürich, Gwatt. 03.22. Istentisztelet Bern környéki gyülekezetben, délután városnézés. 03.23. Genf: St. Péter katedrális, Reformáció emlékműve, városnézés. 03.24. Thun tó és a környék nevezetessége. 03.25. Lausann. 03.26. Zürich, HEKS. 03.27. Schaffhausen, Innsbruck. 03.28. St. Valentin, Budapest, Deregnő. Jelentkezni lehet: Református Lelkesi Hivatal Deregnő, Felvidék, Tel: 00421.56.628-2560, Fax: 00421-56.639-5396, E-mail: csoma@copusnet.net

KIOSZTOTTÁK A MAGYAR ÖRÖKSÉGDÍJAT. Szeptember 20-án adták át a Magyar örökség-díjat a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az ünnepségen a felvidéki **Ghymes együttes** mellett **Dr. Szarka György** honismereti vezető, **Rónay György** költő, író, műfordító, **Schultheisz Emil** orvos-történész, **báró Kemény János** irodalomszervező, író, színházigazgató, **Nemes Nagy Ágnes** költő, műfordító, esszéíró és a Szentendrei Képzőművészet részesült az elismerésben.

IDÉZŐJEL

„Mi életemben és halálodban egyetlen vigasztalásod? – hangzik a Heidelbergi Káté első kérdése. És a választ egy édesanya gyermekének így írta át mezősi magyar nyelvre: Oz hoghi mintestestel mindlechestel ocarolec ocarholoc nem enmagome honem ozen huseges Uromnaca Iesus Christusnoc tuidonovo voghioc. Erdélyi szórványmagyar nyelvemlék, Halotti Beszéd a 20. század végéről.”

(Vetési László: **Juhaimnak maradéka**)

Harangszó

A Királyhágó-melléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1 lejt.

Felelős szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, Kurta Tótos Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro A terjesztés, a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a nagyváradi Offset Print nyomdában. Felelős vezető: Gorzó Kálmán.